'అర్థాన్వేషణం'

అనగనగా ఒక భావి భారత పౌరనిర్మాత.

శివాజీ గుర్రపుకి జీతం ఎంత ఇచ్చేవాడో తెలియదుగాని, ఆయన నెలజీతం..

అంగవళ్ల ఒకనరసన్న మేస్టారిజీతంఎంతో పబ్లికున చెప్పుకోకపోయినా రూపాయికి రెండర రూపాయల బదులు, కనీసం మూడు ఇప్పిస్తే, ఈ పూటా ఆ పూటా ఇబ్బంది అనేది లేకుండా కాలక్షేపం చెయ్యవచ్చు-నంటే సరిపోవచ్చు

నరసన్న మేస్టారికి ఈ మూడో అర్థ రూపాయే సమస్య పెద్ద సమస్య గంపెడు పిల్లల 'తల్లి-సమస్య' సర్కారువారు మూడో అర్ధరూపాయికి బదులు మూడువందల సలహాలూ, ముప్పైహామీలూ, కొల్లలుగా కన్నీళ్లు, చదివించారు అవన్నీ కూడి, గణించి, భాగించి, అవస్థపడి జీర్ణించుకున్న తరవాత బెంగపడే మేస్టారు, బాధపడే భార్య వేధించే కుమారరత్నం, కుమారీ మణి, దొరకని మూడో అర్ధరూపాయి, దానితో సంసారం నోరు తెరచుకు కూర్చున్న బియ్యపు డబ్బా, బొగ్గలబస్తా, పోపుల పెట్టి, బాకీలిస్టు, కొళ్ళనిమార్కు శేషం వచ్చాయి

ఈ కూడని శేషం రాకూడదని ఆయన ఆశ అందుకు నరసన్నగారికి తెలిసినదారి ఒకటే పట్టాభిషేకం అయి బడిపంతులు ఉద్యోగం చేపట్టిన నాటినుండి ఆయన ఆ దారినే నడుస్తున్నాడు...

* * *

ఒక ఆదివారం ఉదయం ఆయన, దొరకని మూడో అర్ధరూపాయకోసం నొద్దక్కడానికి ముస్తాబయ్యాడు అప్పటికి ఆయన జీతం అంది కొంత కాలమే అయినా, ఇంకొంత కాలంలో నే అందెయ్యబోతోందని రూఢిగా వార్తలు అందడంతో కొంత హుషారు, యింకొంత ధైర్యం వచ్చాయి దానికి తోడు అటు మొన్నటి వార్తాపత్రికలో పెద్దల ఉపన్యాసాలు బోలెడు ధైర్యం చెప్పాయి అందరికన్న నువ్వే గొప్పవాడివి సుమీ అన్నాయి వెళ పెట్టు ముత్యమా అనిఅడిగాయి కాదు సుమా అని అవే జవాబు చెప్పాయి భావి భారతభాగ్యవిధాతలను రూపొందించి, తీర్చి దిద్దడంలో నరసన్నగారు మహత్తరభూమిక నిర్వహిస్తున్నట్లు వర్ణించి, అది ఎంతమహత్తరమో విడిగా ఎలుగెత్తి చాటాయి నరసన్నగారు సగర్వంగా తల తాటించాడు. ఆదేవతా వస్త్రాలు ధరించి, ఒకసారి వంటింట్లోకి తొంగిచూచాడు 'జానీ'.. అని పిలిచాడు "నే నేంచేస్తున్నానో తెలుసా?" అన్నాడు దర్జాగా

"ఏముంది అప్పుకి బయల్దేరుతున్నారు" అందావిడ; చారు పోపులో వేసే మిరపకాయలని రెండుతో భాగించవలసి వచ్చినందుకు విచారిస్తూ.

నరసన్నగారు ఫకాలున నవ్వి, "అది మామూలుకథే నేను చేస్తున్న మహత్తరమైన పనిఏమిటొ?"అన్నాడు. ఆవిడ మాట్లాడలేదు.

"భావిభారత భాగ్యవిధాతలను తీర్చి దిద్దుతున్నానట"

ఆవిడ నవ్వింది "ఉద్ధరిస్తున్నారులెండి కాని. "

"మరే అది కూడా చేస్తున్నానట ఆ ముక్క కూడా పత్రికలో రాశారనుకో"

"ఇప్పటికి అయింది చాలు గాని, శేషయ్యగారొచ్చి కూర్చుంటాడు పీకల మీద త్వరగా వెళ్ళి ఆ యాభై పుట్టించుకు రండి లేకపోతే చెంబూ తపేలా వేలం వేస్తాడు" అందావిడ

"వెళ్తున్నానుగా. నాకు మాత్రం ఏరోడ్డుతొక్కినా ఎవడో ఓఋణవిరాధం, అమాంతంమీద వాల్తాడని భయంగా ఉంది" అంటూనే ఆయన గుమ్మందాటి వీధులో కాలు పెట్టాడు పెట్టడంతోనే ఓ పెద్ద సైజు ఋణదరాజు సుడిగాలిలా వచ్చి, నరసన్నగారిని నానామాటలూ అనేసి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసేసి హాట్ హాట్ అనేసి హూషలకొట్టేసి రివ్వున వెళ్లిపోయాడు.

ఆరోజు సాయంత్రానికల్లా బాకీ చెల్లించకపోతే మర్నాడు సోమవారం బళ్లోకొచ్చేసి, ఒంటిగంటలోగా పరువునిబ్బేటు, సాయంత్రానికల్లా ఉద్యోగాన్ని గంగలోనూ కలిపేస్తానని ధైర్యం చెప్పి మరీ వెళ్లాడు ఋణదుడు.

నరసన్నగారు సగం చచ్చిపోయారు మిగతా సగంతోటే అర్థాన్వేషణకి బయల్దేరాడు. అడుగునా ఒక సుడిగాలి వచ్చిపడేది. ఒకొక్కసారి అది వడగాలిగావచ్చి గూబ వాయగొట్టేది. ఎక్కడికక్కడ సంజాయిషీ ఇచ్చుకుంటూ, క్షమాపణ చెప్పుకుంటూ వాయిదా వేడుకుంటూ అడుగులు వేస్తున్నాడు నరసన్నగారు

సుడిగాలికీ సుడిగాలికీ మధ్య, ఆప్తులు, మిత్రులు, పరిచితులు, శిష్యుల తండ్రులూ అక్కడక్కడ కనబడ్డపుడు ఆకాశానికెగిరాడు నరసన్నగారు. ఎక్కడికక్కడ, తన కథ చెప్పుకుంటూ, బ్రతిమాలుతూ బామాలుతూ, తనకి వారంరోజులలో రావలసిన మొత్తాలూ, పదిరోజుల్లో వచ్చి తీరే మనియార్డర్లు, పదిహేనురోజులు తిరిగేసరికి ఒరిగిపడే పెద్ద మొత్తాలు, వాళ్లకి వివరిస్తూ తనకి తెలుపుకుంటూ, వాళ్ళకి హామీ ఇస్తూ తనని నమ్మించుకుంటూ, ఓదార్చుకుంటూ ఆశపెట్టుకుంటూ, ఒట్టుపెట్టుకుంటూ అడుగులు వేశాడు నరసన్నగారు

* * *

హఠాత్తుగా వీధిలో సంచలనం రేగింది. దీర్ఘదర్శులు అయిన వాళ్ళంతా అందుబాటులో ఉన్న సైకిళ్ళూ, ఒళ్ళూ ఎక్కి హడావుడిగా వెళ్ళిపోతున్నారు వాహనాలు లేనివాళ్లంతా 'వాకింగ్ రేస్' వేసుకున్నట్లు చక చక నడచి వెళ్ళిపోతున్నారు ఎక్కడి పనులు అక్కడ వదిలేసి

ఇందరిని ఇంత హడలేసిన ఆ ఉత్పాతం ఏమిటా అని నరసన్నగారు కొంచెం ఆగి పరకాయించిచూశాడు

నల్లనివాడు, నాలుగే అడుగుల పొడుగువాడు దడదడ అడుగులు వేసుకుంటూ వస్తున్నాడు అతని సన్నని నల్లని కళ్లు రెండూ, అతి బహిరంగంగా, సిగ్గూ లజ్జా డాబూదర్పం లేకుండా నవ్వేస్తున్నాయి. పారిపోయేవాళ్లకి పగాలు తగిలించి, బిగించి, నిలేసి, కుదేసి, నువ్వు నవ్వితీరాలంటున్నాయి అవి నవ్వుతున్నాయి అవి నవ్వాక, అతనుకూడా నవ్వుతున్నాడు. ఆపైన అప్పు అడిగేసి పుచ్చేసుకుంటున్నాడు.

పారిపోయిన దీర్ఘదర్శులు పారిపోగా, మిగిలిపోయిన ప్రాపకాలజ్ఞులంతా అతని చూపులు పడకుండా, మొహాలు ఎటో తిప్పేసుకుంటున్నారు; కొందరు

చేతికి దొరికిన పుస్తకాలు, పేపర్లు, అవీ లేకపోతే, జేబులో పద్దుబుక్కులు, విజిటింగ్ కార్డులు, గోడలమీది బోర్డులూ విపరీతమైన శ్రద్ధతో చదివేస్తున్నారు. ఈ వ్యగ్రతవల్ల కొంచెం సమయస్ఫూర్తి గలవాళ్లు 'ఐ' బేడా ఇచ్చి, భారతీయ వర్తక వాణిజ్య రంగాల పురోభివృద్ధికీ, తద్వారా పంచవర్ష ప్రణాళిక సర్వతోముఖ విజయానికీ యథాశక్తిగా ఎందుకు తోడ్పడరాదన్న ఊహతో దగ్గర్లో ఉన్న కాఫీహోటల్లోకి దూరిపోతున్నారు. ఆమాత్రం ఊహకూడా లేనివారు అతనికి దొరికి పోతున్నారు. కానీ ఉండడానికి ఆస్కారం లేదని నిదర్శనాలు చూపి మరీ నిరూపించబోయిన జేబునుంచి గూడా అతను అర్ధో పర్ధో అప్పు పుట్టిస్తూనే ఉన్నాడు. అర్జంటుగా ఎక్స్‌రే ఫోటోలు తీసేస్తున్న అతని కళ్లు క్షణంలో సగంసేపు నరసన్నగారిమీద వాలాయి. అతను ఆయనకు తెలుసు. నరసన్నగారి కళ్లు ఆ సంగతి మర్చిపోయినట్టు గాని, జ్ఞాపకం లేనట్టుగాని తెలియనట్టుగాని అభినయించలేదు. నిజం చెప్ప ప్రతిహాసం విసిరాయి. ఎక్స్‌రే ఫలితాలు మామూలే, ఆయనవంక జాలిగా ఓ చూపుచూసి, అతను తరువాతి కొత్తదారు మీదకు ఉరికాడు.

* * *

దొరకని మూడో అర రూపాయ కోసం వేట కొనసాగించారు నరసన్న మేష్టారు.

పది, పదకొండు, పదకొండున్నర, ముప్పావు, యాభై, యాభైపగు, ఆరు ఏడు ఎనిమిది తొమ్మిది తొమ్మిదిన్నర 12 అయ్యాయి.

ఎండ, గాడుపు, ఆకలి, అవమానం. మండుతున్నాయి; కూబలు వాయగొడుతున్నాయి నిస్సాణ్ణి, బెంగ క్షణ క్షణం పెరుగుతున్నాయి.

“అయ్యా నరసన్నగారూ ఇంటికి దయచెయ్యండి కాస్త ఎంగిలి పడదాం' అన్నాడు కడుపులో కాముడు.

“ఏడిశావు, లేవోయ్ పూర్తిగా తగ్గిపోవోయ్ ఇవాళ ఈ యాభై అప్పు పుటించకుండా ఇంటికి వెళ్ళడానికి వల్లకాదు'' అన్నాడు నరసన్నగారు

“మీ ఇష్టం అఘోరించండి”.

“చిత్తం మీరు కాస్సేపు నోరు మూసుకోండి”

“పోనీ కలర్...కనీసం ఒకసోడా కొనిపెట్టండి”

నరసన్నగారికి ఒళ్లు మండిపోయింది పెంకెఘటవాహన్నా అనుకున్నాడు తిన్నగా వీధి కుళాయిదగ్గిరకెళ్లి పొట్టపూటుగా నీళ్లెక్కించేశాడు. అక్కడితో కడుపులో కాముడు ఊపిరిసలపక ఉక్కిరి బిక్కిరై నోరు మూసుకున్నాడు

మూడుగంటలు వేశారు. ఇంకో అరగంటకూడా గడచింది నరసన్నగారికి దమ్మిడీ పలకలేదు అరగంటలు తిరిగినకొద్దీ సోమవారం దగ్గర కొచ్చేస్తోందన్న భయం ఎక్కువ కాసాగింది.

అప్పులవాళ్లు పీకలమీద కత్తిలా ఉన్నారు ఉదయం బెదిరించిన ఆసామి అన్నంతపనీ చేసితీరతాడు. మధ్యాహ్నానికల్లా పరువూ సాయంత్రానికి ఉద్యోగం, నాశనం చేస్తాడు. ఆ తరవాత?

“ఆకలి” అన్నాడు అప్పుడే నిద్ర మేలుకున్న కడుపులో కామేశం

నరసన్నగారు సమాధానం చెప్పలేరు.

“ఆ చెట్టున మామిడిపండుంది ఈ సంఘంలో ఎవరూలేరు చటుక్కున అది కొయ్యరాదూ” అన్నాడు కామేశ్వరరావు

“తప్పు” అన్నాడు నరసన్నగారు కాస్త గంభీరంగా అన్నాక, కొంచెం సంతోషం, ఒక్క రవ్వ గర్వం, కలిగాయి కలిగాక, కొంచెం సత్తా వచ్చింది

ఈ కాస్తకే మహా పురుషుడవనుకుంటున్నావా అన్నారెవరో సన్నగా

“లేదనుకో. అయితే నేం......”

సందుమలుపు తిరిగిన నరసన్నగారికి అల్లంతదూరాన, తప్పకుండా అప్పిచ్చేటంత మంచిమనిషి కనబడ్డాడు ఉత్తరక్షణంలో అల్లంతదూరానికి. ఇల్లివతంగా

ఆంధ్ర ఏజెంట్లు: M/S. పి. ఆర్. శ్రీ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ.

★ 'అర్థాన్వేషణం' ★

నిలబడ్డ ఓ వడ్డీబాబు కనబడ్డాడు.

వరసన్న గారికి ప్రాణం లేచొచ్చి, మళ్లా పోయింది.

ఇతణ్ణి దాటివెళ్తేగాని అతడందడు; అప్పు దొరకదు. ఇతణ్ణి దాటడం సుఖాంతం బొత్తిగాకాదు. ఇతగాడికి ఈయనగారు పాతికవరహా బాకీ. ఈయన ఇచ్చుకోలేదు. ఆయన ఊరుకోలేదు.

'జేసన్ అండ్ ది గోల్డెన్ ఫ్లీస్' పాఠం జ్ఞాపకం వచ్చింది వరసన్న మేష్టారికి. 'డ్రాగన్' అనుకున్నాడు కసిగా.

ఆయనకి దారిపాలుపోని మహారాత్రాన హఠాత్తుగా, వల్లనివాడు నాలుగే అడుగుల పొడుగువాడు, పొద్దున్న కనపడ్డవాడు రివ్వున దూసుకుపోయాడు. ఆ ఊపుకి, ఆ జోరుకి 'డ్రాగన్' కూడా అదిరిపోయి పైకి లెక్క ఉడాయించేశాడు. వరసన్నగారు ఎగిరి గంతేసి అల్లంత దూరాన ఉన్న అప్పిచ్చే మంచాయన కోసం బయల్దేరాడు కాని, ఆయన కూడా చూపుమేరలో పత్తా లేకుండా పోయాడు.

"వారి నీ యిల్లు బంగారం గాను" అనుకున్నాడు వరసయ్యగారు.

పూర్తిగా మతిపోయి, నిరాశపడిపోయి దిగాలుగా తాలూకాఫీసు వీధి తూముకి ఒక్క క్షణం జేరబడ్డ వరసన్న గారికి హఠాత్తుగా వల్లనివాడు నాలుగే అడుగుల పొడుగువాడు మళ్ళీ తటస్థపడ్డాడు. ఈసారి ఆగి పలకరించాడు.

"ఎంతకోసం?" అన్నాడు.

"నీ కెందుకు నా గోల? నువ్వేం ఆర్చేవాడివా తీర్చేవాడివా?" అన్నట్టు చూశాడు వరసన్నగారు.

"అలాటివాడు ఉంటే గింటే, ఉన్నవాళ్లలో ఎవడేనా అయితేగియితే నేనే" అన్నట్టు కాస్త దర్జాగా, కొంచెం లాలనగా చూసి నవ్వాడు అతను

వరసయ్యగారు చెప్పారు.

"డాండుంపలెగా నా దగ్గిర లేదంటే... అంటే దొరకలేదనమాట అయితే నేం, నేను చెప్పినట్టు చెయ్యండి. మిమ్మల్ని ఆదుకుంటే నావంటివాడే 'కావాలి' నేను 'దొరటం' లేదు కాబట్టి 'ఫనే' వాణ్ని మీకు చూపిస్తా వెళ్తారా?"

నిరాశయ్య గారికి ప్రాణం లేచొచ్చింది.

"బాబ్బాబు మీ మేలు మర్చిపోను"

"మరేం ఫర్వాలేదు తిన్నగా వెళ్ళి కుడి వేపు తిరగండి ఆ వీధి చివర ఎడంవేపు సందులోంచి వెళ్ళొద్దు గాని, అందులో ఇద్దరికి మీరు బాకీ ఉన్నారు. అందుకని, సరాసరి వెళ్ళి, ఇంకో సందు దాటి, ఆ పైదాంట్లోంచి చెరువుగట్టుమీదుగా సినిమాహాలు దగ్గరకి వెళ్ళండి. అక్కడ రావు కిళ్ళీ బడ్డీ దగ్గిర బల్లమీద బొద్దుగా పొట్టిగా ఉండే ఒక ఆసామీ కనబడతాడు. అతను మీకు తెలుసు. మిమ్మల్ని అతను ఎరుగును. వెళ్ళండి వెళ్ళి అడగండి. మీ కష్టం ఆదుకునేవాడు అతనొక్కడే. అప్పులకు పెట్టింది పేరు సన్నుతించినవాడు. గురువంటివాడు పేరు తెలుసుగా అప్పన్న."

నరసన్న మేష్టారు ఆశ్చర్య సంభ్రమ సంతోషాలు వెలిబుచ్చి, సరాసరి, తన శ్రేయోభిలాషి చెప్పిన మార్గాన బయలుదేరారు. మజిలీలు, దారితప్పుటలూ లేకుండానే అక్కడికి చేరుకున్నారు. అప్పన్న ఆయనకి కొద్దిగా తెలుసు. అతని పూర్తి పేరు అప్పలస్వామి. ఉద్యోగం బెడద లేకుండానే ఓ మాస్టరు దర్జాగా కాలం గడుపుతున్నాడు.

నరసన్న గారు అతన్ని చూసి నవ్వారు. గంభీరంగా బీడీ కాలుస్తున్న అప్పన్న, ఒకసారి ఆయనని శిఖనఖ పర్యంతం చూసుకుని, కూర్చోమన్నాడు. కుశలం అడుగుతూ బల్లమీద కూర్చున్నారు నరసన్న గారు.

"మీ దయవల్ల బాగానే ఉన్నా గాని..."

"కానీ ఏమిటి?"

అప్పన్న హుందాగా నవ్వాడు.

"బాబూ మీరు చెప్పక్కరలేదు. నాకు తెలుసు లెండి. ఒక్కమాట చెప్పనా?"

యాభై అప్పిస్తే, ఒకటి కాదు వందమాటలు వినడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు నరసన్న గారు.

"నాకూ ఇదా కొంచెం ఇబ్బంది వచ్చిందండి నేను కూడా రెండు రోజుల్నించి రెండొందల యాభై కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాను."

"నిజమే. అయితే చూశావూ, ఈ సాయంత్రం దీపాలు పెట్టే వేళకి నేను యాభై జతపరచకపోతే పీకలమీద కొచ్చేనే" అన్నారు నరసన్న గారు బాధగా.

అప్పన్న మందహాసం చేశాడు. "హు" అన్నాడు మృదువుగా, లోకం తీరును ధ్వనిస్తూ. క్షణం ఆలోచించాడు. ఓ బీడీ తీసి ముట్టించాడు.

"భ్రమండి. అంతా భ్రమ. ఇబ్బంది కొద్దీ మీరలా అనుకుంటున్నారు గాని, పీకల మీద కొచ్చేదేముంది నా బొంద"

నరసన్న గారికి గుండె గుభేలుమంది. కొంపతీసి ఇవ్వనంటాడేమోనని.

"నీకు మళ్ళీ వారంలోగా ఫిరాయించేస్తా ఈసారికి ఆదుకో. మంచివాడివి. లేకపోతే పీకల మీదికి"

"పెద్దలు తమరే అలా అంటే నేచెప్పేదేముందండి. మీ భయమే కాని...అయినా కాపోయినా, ఒక్కమాట చెబుతా వినండి బాబూ.. మనవంటి వాళ్ళకి అసలు పీకల మీదకి రాని దెప్పుడు? మాకివాళ యాభై రాళ్ళ అప్పు పీకలమీద కూర్చుంది. నేనిచ్చానే మీరు తీర్చారే పీకల మీది ముప్పు తప్పించుకున్నారే అనుకోండి. మళ్ళా రేపు సాయంత్రానికే ఇంకో ఉప్పెన వచ్చి పడుతుంది. అది గడిస్తే, ఇవాళ డబ్బు సర్దిన నేనే ఎల్లుండి సాయంత్రం పీకలమీది కత్తినౌతాను చూశారా..."

నరసన్న గారి నాలుక పిడచకట్టుకుపోయింది మాటరావటం లేదు. "ఇప్పుడు లేదంటావా ఏమిటి...చచ్చానే..." అన్నారు.

అప్పన్న నవ్వాడు "బాబూ! మీరు నేనూ మన వంటి వాళ్ళం అంతా, రోజూ గండాలు దాటుతూనే ఉంటాం పీకలమీద కత్తులూ గండాలూ మనకేం చెయ్యవు. మీకివాళ డబ్బు దొరకదనుకోండి. అప్పులాడికేదో చెప్పకుంటారు వాడు ధాంధూం అంటాడు. అని?......ఏముంది. సరే మళ్ళీ వస్తానంటాడు. ఎల్లుండి ఇచ్చేస్తారు. మళ్ళా ఆవతెల్లుండి ఎక్కడో పుచ్చుకుంటారు. ఆమర్నాడు మళ్ళా గండమే కదా? అదే మన కథ మీరు చెప్పినట్టే అయితే, నాకు రెండొందల ఋణంమూలంగా మొన్న సాయంత్రం ఐదు గంటలకే పీక తెగిపోయి ఉండాలి... అక్కడికి తిరిగా. ఇప్పుడు విసుగేసి గంటాయి ఇక్కడే కూలబడున్నా చూశారూ...అందరం ఇంతే..."

నరసన్న గారు తల వంచుకున్నారు ఏం తోచక. ఉదయం పదినుండి తిరిగిన తిరుగుళ్ళు, అడిగిన అప్పులు, పుచ్చుకున్న జవాబులూ సలహాలూ, విన్న ఏడుపులూ, గిర్రున తిరిగాయి.

ఒక పిసరు జ్ఞానోదయం కలిగినట్లై ఎండిన చిరునవ్వొక్కటి సందేహిస్తూ పెదిమల మీదకు వచ్చింది.

"అద్దదీ. అలా ఉండాలి. అందుకని, ఇంక ఆటే శ్రమపడకుండా ఆ అప్పులాళ్ళే సముదాయించి, బతిమాలుకుని......."

నరసన్న గారికి అప్పన్న మాటలు వినబడ లేదు.

దొరకని అర రూపాయిని, తలచి తిట్టుకున్నాడు. "నువ్వన్నది నిజమే లే" అన్నారు రెండు నిముషాల క్రితం అప్పన్న ప్రవచించిన సత్యానికి జవాబుగా.

"వస్తానోయ్" అని బయల్దేరారు నరసన్న గారు. అప్పటికి ఆయన మనసు తేలికపడింది ప్రశాంతత ఆయనలో పరుచుకోవడానికి ఉపక్రమించింది... మెల్లిగా అడుగులు వేస్తూ ఇంటికి బయలుదేరారు....

* * *

అన్వేషణ విరమించుకున్న నరసన్న గారు ఐదడుగులు వేసేవరకు, "బాబూ నరసన్న గారూ" అన్న పిలుపు వినబడింది.

అప్పన్న బల్లదిగి రెండు అడుగులు ముందుకు వేశాడు.

"బాబూ చిన్నమనవి ... ఏం లేదు. ఈ కిళ్ళీ కొట్టువాడికి నాకూ అమ్యా కొంత జరిసింది. అయినా ఇవాళ తిరిగి తిరిగి నోరెండి, గతి లేక వీడిదగ్గరే కలరు పుచ్చుకుని, తాగేసి అరువు పెట్టాను నాకుమాస్తే రాత్రి ఎనిమిదికల్లా రెండొందలు దొరక్కపోతే, యములాళ్ళు వచ్చి పడతారు. విసుమాస్తే కలరు డబ్బులు ముందిక్కడ పెడితే గాని కదలడానికి వల్లకాదంటాడు వెధవ అక్కడూ వాడున్నాడు, అంచేత, నేను ముందిక్కణ్ణించి బయటపడితే, ఇంకో నాలుగు వీధులు తిరగొచ్చు. చూశారూ...అంచేత ఒక్క బేడా అర్థణా సర్దుతారా..." ★

—'రవణ'

[illegible] స్త్రీలకు

"కుమారి" (మాత్రలు) మరువకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును చింతఅనవసరం

వెల (సాదా) రు. 3/-
(స్పెషల్) 5/-
ఎక్స్ట్రా స్పెషల్) 8/-
పోస్టేజి ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs P Devee, F.D.S (AP) Calcutta-40.
స్టాకిస్టు: Indo Medical supplies
No 3 Pauliappan st, Seven wells
Madras - 1.

స్థాపితము: 1920 సంగరం.
సమస్త చర్మవ్యాధులకు,
తెలుపు మచ్చలు వగైరాలకు చికిత్సా నిపుణులు.
కట్లాగు, సలహా ఉచితము
రెడ్డి & కో, (రిజిష్టర్డ్)
గోపాలపురం తూర్పు గోదావరి జిల్లా
(వయా) [illegible]